

Presentació de la revista *Haidé. Estudis Maragallians* (17 de desembre de 2015). — Dijous, dia 17 de desembre de 2015 va tenir lloc a l'Arxiu Joan Maragall la presentació del número 4 de la revista *Haidé. Estudis Maragallians* (www.joanmaragall.cat/ca/haide-estudis-maragallians). Van presidir l'acte Eugènia Serra, Glòria Casals i Francesco Ardolino, codirector de la revista amb Esther Vilar, actual directora de l'arxiu.

Dins l'antic menjador d'aire vuitcentista dels Maragall, ple de gom a gom, la directora de la Biblioteca de Catalunya va expressar la seva satisfacció pels resultats, i va posar relleu en la funció positiva que té el format electrònic de la revista, perquè en potencia la projecció i la internacionalitat. Amb les dades a la mà, va explicar que, per segon any consecutiu, un 10 % de les descàrregues dels textos s'havien fet des dels Estats Units.

La Dra. Glòria Casals va presentar el dossier monogràfic, dedicat als epistolaris, realçant la funció primordial que els «papers privats» tenen dins la història de la literatura. Com a exemple, va treure a col·lació la primera lletra de Schiller a Goethe, i després es va desplaçar a la Catalunya del XIX, on Joan Maragall, poeta encara novell, utilitzava la correspondència per a consolidar el propi estil literari. Casals va apuntar que, en molts casos, l'epistolari forma part inextricable de l'obra d'un autor i esdevé essencial a l'hora d'entendre la resta de la seva producció.

Es van commemorar també els inicis de la revista, que va treure el número 0 l'any 2011, en ocasió de l'any Joan Maragall —que de fet va durar un bienni, atès que s'hi va celebrar la doble efemèride del centenari de la mort i del cent-cinquanta anys del seu naixement. D'aleshores ençà, *Haidé* s'ha anat consolidant i ha aglutinat, com a col·laboradors seus, els majors estudiosos del poeta. El Dr. Francesco Ardolino va posar en evidència que, a la vegada que la revista crea escola i elabora un teixit crític cada cop més complet, s'acosta més al seu objectiu primordial, això és, la possibilitat d'esdevenir un punt de referència obligat per a tots els futurs maragallistes. Com a conclusió de la seva intervenció, va fer notar que l'«èxit» dels darrers números representa, tanmateix, una espasa de doble fil: mai fins a aquest moment s'havien publicat, amb aquesta freqüència, un nombre tan elevat d'articles sobre les diverses vessants de l'autor; amb la qual cosa, caldrà tenir present que el manteniment d'aquesta producció només podrà sostenir-se a condició que, a poc a poc, la revista aboqui a una obertura dels seus horitzons vers una visió més àmplia del Modernisme i del seu període.

Finalment, Ardolino va adreçar-se al públic per a convidar a parlar Frederic-Pau Verrié, atès que l'insigne historiador de l'art i Creu de Sant Jordi —i, més en general, un dels últims representants de la generació d'intel·lectuals de la segona meitat del segle XX— havia estat entrevistat al darrer número d'*Haidé*. I Verrié va aprofitar l'avinentsa per afegir-hi una petita nota al marge. Concretament, va dir que, mesos després, es va adonar que, en aquella circumstància, no havia assenyalat una aportació que va realitzar l'any 1954, «Sobre la lletra XXIII de Maragall a Pijoan», on revelava que la carta en qüestió (segons la numeració que es troba a l'Obra Completa de Joan Maragall de l'Editorial Selecta), de la qual només es conservava el final, era en realitat la continuació de la XIX, catalogada fins aleshores com a inacabada.

L'acte es va cloure amb la interpretació, a veu i piano, d'algunes obres musicades de Joan Maragall, a càrrec d'Eulàlia Ara i Ester Vera.

Maria PLANELLAS
Universitat de Barcelona

Til Stegmann a la Universitat de Salzburg (19 de gener de 2016). — A la Universitat de Salzburg existeix, des de fa molts anys, un ensenyament regular del català en dos graus (princi-